İlahi Kitaplar: Kur'an-ı Kerim'in Özellikleri ve İlahi Kitapların Ortak Mesajı

DKAB.6.1.3. Son ilahi kitap olan Kur'an-ı Kerim'in indiriliş sürecini, korunmuşluğunu, evrenselliğini ve ana konularını çözümler. · Dört büyük ilahi kitabın ortak mesajlarını (tevhit, peygamberlere iman, ahiret, ibadet ve güzel ahlak) ayet mealleriyle ilişkilendirir.

HATIRLAYALIM

- Kur'an-ı Kerim, Allah'ın son peygamber Hz. Muhammed'e (sav) Cebrail aracılığıyla Arapça indirdiği son ilahi kitaptır; "Kur'an" okumak ve toplamak, "kerim" ise değerli ve şerefli demektir (Ahzâb suresi, 40. ayet).
- İlk vahiy 610 yılı Ramazan ayında, Kadir Gecesi'nde Mekke yakınındaki Hira Mağarası'nda Alak suresinin ilk beş ayetiyle ("Oku!") başlamış ve yaklaşık 23 yılda (Mekke ve Medine dönemlerinde) tamamlanmıştır.
- Kur'an hem hafızların ezberiyle hem vahiy kâtiplerinin yazısıyla korunmuş; Hz. Ebu Bekir döneminde mushaf hâline getirilmiş, Hz. Osman döneminde çoğaltılmıştır (Hicr suresi, 9. ayet; 114 sure, 30 cüz, ilk sure Fâtiha, son sure Nâs).
- Kur'an evrenseldir (Sebe suresi, 28. ayet); anlamının başka dile yaklaşık aktarılmasına meal, ayrıntılı açıklamasına tefsir denir. Ana konuları inanç, ibadet, ahlak, toplum hayatı ve kıssalardır; önceki ilahi kitaplarla tevhit ve güzel ahlak mesajında birleşir (Mâide suresi, 48. ayet).

1 EŞLEŞTİRME

Sol sütunda verilen Kur'an-ı Kerim ile ilgili kavramları sağ sütundaki tanımlarıyla eşleştiriniz.

d 1. Mushaf	a) Ayetlerin anlamını ve iniş sebebini ayrıntılı açıklayan eser
b 2. Hafız	b) Kur'an-ı Kerim'in tamamını baştan sona ezberleyen kimse
c 3. Vahiy kâtibi	c) Hz. Peygamber'in yanında inen ayetleri yazıya geçiren sahabe
a 4. Tefsir	d) Kur'an ayetlerinin iki kapak arasında toplanmış kitap hâli

2 ÇOKTAN SEÇMELİ

Görseldeki ilk vahiy bilgi kartına göre Kur'an-ı Kerim'in indiriliş başlangıcıyla ilgili aşağıdakilerden hangisi doğrudur?

İLK VAHİY KİMLİK KARTI · 610 YILI
Yer: Mekke - Hira Mağarası · Zaman: Ramazan Ayı - Kadir Gecesi
İlk Ayetler: Alak suresi 1-5 ("Yaratan Rabbinin adıyla oku!") · Melek: Cebrail

(A) İlk vahiy 610 yılı Ramazan ayında, Kadir Gecesi'nde Hira Mağarası'nda Alak suresinin ilk beş ayetiyle gelmiştir.
(B) Kur'an-ı Kerim 622 yılındaki Hicret'ten hemen sonra Medine'de tek seferde bütün bir kitap hâlinde indirilmiştir.
(C) İlk inen ayetler Nâs suresinde yer almaktadır ve yalnız ibadet ile miras hukuku kurallarını açıklamaktadır.
(D) Vahiy meleği Mikâil tarafından Sevr Mağarası'nda Hz. Ebu Bekir döneminde sahabelere topluca okunmuştur.

3 KISA CEVAP

Görseldeki zaman şemasında gösterilen Hz. Ebu Bekir ve Hz. Osman dönemlerinde Kur'an-ı Kerim'in korunması için yapılan iki temel çalışmayı yazınız.

Hz. Ebu Bekir Dönemi	Hz. Osman Dönemi
Yazılı ayet parçaları bir araya getirildi → İki kapak arasında MUSHAF oldu	Mushaf nüshaları çoğaltıldı → Büyük İslam şehirlerine gönderildi

Hz. Ebubekir kitaplaştırmış, Hz. Osman çoğaltarak merkezlere göndermiştir.

4 DOĞRU MU, YANLIŞ MI?

Kur'an-ı Kerim'in özellikleri ve ilahi kitapların ortak mesajıyla ilgili ifadelerden doğru olanlara D, yanlış olanlara Y kutusunu işaretleyiniz.

	D	Y
Kur'an-ı Kerim 114 sure ve 30 cüzden oluşur; ilk suresi Fâtiha, son suresi ise Nâs suresidir.	☑	☐
Türkçe bir meal, Kur'an-ı Kerim'in Arapça aslının birebir yerini tuttuğu için namazda meal okunur.	☐	☑
Mâide suresinin 48. ayetine göre Kur'an, kendinden önceki ilahi kitapları doğrulayıcı ve gözetici olarak indirilmiştir.	☑	☐
Tevrat, Zebur ve İncil bütün insanlığa gönderilmişken Kur'an-ı Kerim yalnız Arap toplumuna gönderilmiştir.	☐	☑
Hicr suresinin 9. ayetinde Kur'an-ı Kerim'i Allah'ın indirdiği ve onu yine Allah'ın koruyacağı bildirilmektedir.	☑	☐

5 BOŞLUK DOLDURMA

Cümlelerdeki boşlukları kutuda verilen uygun kavramlarla tamamlayınız.

kıssa · evrensellik · suhuf · meal · tevhit

1. Kur'an'ın belirli bir topluma değil bütün insanlığa ve çağlara seslenmesine ___evrensellik___ denir.
2. Kur'an'ın anlamının başka bir dile yaklaşık olarak aktarılmasına ___meal___ adı verilir.
3. Geçmiş peygamberlerin ve toplumların ibret verici olaylarını anlatan bölümlere ___kıssa___ denir.
4. Allah'ın bir ve tek olması, yalnız O'na kulluk edilmesi inancına ___tevhit___ denir.

6 AÇIK UÇLU · DÜŞÜN

Görseldeki "Meal ve Tefsir" karşılaştırma kartını inceleyerek Kur'an-ı Kerim'i anlamak isteyen bir kişinin neden hem mealden hem de tefsirden yararlanması gerektiğini açıklayınız.

MEAL (Yaklaşık Anlam)	TEFSİR (Ayrıntılı Açıklama)
Ayetlerin başka bir dile kısa ve yaklaşık aktarımıdır	Ayetlerin iniş sebebini, bağlamını ve hikmetlerini genişçe açıklar

Meal yaklaşık anlamı, tefsir ise iniş sebebini ve derin mesajı verir.

7 ÇOKTAN SEÇMELİ

Görseldeki ayet mealleri ile Kur'an-ı Kerim'in özellikleri eşleştirildiğinde aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

Ahzâb suresi 40. ayet Nebîlerin sonuncusu → Son kitap	**Kadir suresi 1. ayet** Kadir Gecesi'nde indirilmeye başlandı
Hicr suresi 9. ayet "Onun koruyucusu elbette biziz."	**Sebe suresi 28. ayet** Bütün insanlara müjdeleyici - Evrensel

(A) Ahzâb suresi 40. ayet, Hz. Muhammed'in (sav) son peygamber ve Kur'an'ın son ilahi kitap olduğunu gösterir.

(B) Kadir suresi 1. ayet, Kur'an-ı Kerim'in yalnız Medine döneminde ve tek bir gecede tamamlandığını bildirir.

(C) Hicr suresi 9. ayet, Kur'an-ı Kerim'in hiçbir değişikliğe uğramadan Allah tarafından korunduğunu vurgular.

(D) Sebe suresi 28. ayet, Hz. Peygamber'in ve Kur'an mesajının bütün insanlığa gönderildiğini açıklar.

8 ÇOKTAN SEÇMELİ · DÜŞÜN

Görseldeki Mekke ve Medine dönemi karşılaştırma panosuna göre Kur'an-ı Kerim'in 23 yılda parça parça indirilmesinin temel hikmeti aşağıdakilerden hangisidir?

Mekke Dönemi (610 - 622)	Medine Dönemi (622 - 632)
İnanç, tevhit, ahiret ve güzel ahlak	İbadet, hukuk ve toplumsal kurallar
Sorulara ve olaylara göre adım adım	Toplam 23 yılda kolayca öğrenilip yaşandı

(A) Vahiy kâtiplerinin yazı yazmayı ancak Medine döneminde öğrenmiş olması

(B) Mekke döneminde inen ayetlerin Medine döneminde tamamen yürürlükten kaldırılması

(C) İnsanların ilahi mesajı olaylar ve ihtiyaçlar üzerine adım adım öğrenip hayatlarına kolayca uygulaması

(D) Kur'an-ı Kerim'in yalnız Ramazan aylarında birer sure hâlinde indirilmiş olması

9 ÇOKTAN SEÇMELİ

Görseldeki ortak mesaj şemasına göre aşağıdakilerden hangisi dört büyük ilahi kitabın (Tevrat, Zebur, İncil, Kur'an) ortak ilkelerinden biri değildir?

Tevhit İnancı	Peygamberlik	Ahiret Günü	Güzel Ahlak
Yalnız Allah'a kulluk	Elçilere iman ve itaat	Diriliş ve hesap bilinci	Adalet, doğruluk ve iyilik

(A) Allah'ın varlığına ve birliğine (tevhit) inanarak yalnız O'na kulluk etmek

(B) Ölümden sonra dirilişin ve ahirette hesap gününün varlığını kabul etmek

(C) Doğruluk, adalet, merhamet ve yardımlaşma gibi güzel ahlak ilkelerine uymak

(D) İbadetleri ve duaları yalnız İbranice diliyle yerine getirmeyi zorunlu kılmak

10 TABLOYU TAMAMLA

Görseldeki ayet mesajı kartlarını inceleyerek her mesajın Kur'an-ı Kerim'in hangi ana konusuna (İnanç, İbadet, Ahlak, Toplum hayatı) girdiğini tabloya yazınız. İlk satır örnektir.

1. Kart: Tevhit İlkesi "Allah birdir, O'ndan başka ilah yoktur."	**2. Kart: Kulluk Görevi** "Namazı dosdoğru kılın, zekâtı verin."
3. Kart: Güzel Davranış "Anne babaya iyilik edin, doğru söyleyin."	**4. Kart: Toplumsal Düzen** "Ölçüyü ve tartıyı adaletle tam yapın."

Ayet Mesajı Kartı	Vurgulanan İlke	Kur'an'ın Ana Konusu
1. Allah birdir, O'ndan başka ilah yoktur.	Tevhit ilkesi	İnanç
2. Namazı dosdoğru kılın, zekâtı verin.	Allah'a kulluk görevleri	**İbadet**
3. Anne babaya iyilik edin, doğru söyleyin.	Güzel davranışlar	**Ahlak**
4. Ölçüyü ve tartıyı adaletle tam yapın.	Alışveriş ve hak kuralları	**Toplum hayatı**

11 SIRALAMA

Görselde verilen Kur'an-ı Kerim'in indiriliş ve korunma sürecindeki tarihî aşamaları gerçekleşme sırasına göre 1'den 4'e kadar numaralandırınız.

1. İlk Vahiy	2. Ezber ve Yazı	3. Mushaf	4. Çoğaltılma
610 · Hira Mağarası	Hafız · Vahiy Kâtibi	Hz. Ebu Bekir devri	Hz. Osman devri

2 İnen ayetlerin Hz. Peygamber tarafından sahabeye okunması ve vahiy kâtiplerince yazılması

1 610 yılı Kadir Gecesi'nde Hira Mağarası'nda Alak suresinin ilk beş ayetinin vahyedilmesi

4 Hz. Osman döneminde mushafın çoğaltılarak önemli İslam merkezlerine gönderilmesi

3 Hz. Ebu Bekir döneminde yazılı metinlerin bir araya getirilerek tek mushaf yapılması

12 ŞİFRELİ KELİME

İpuçlarına karşılık gelen kavramları kutulara yazınız. Numaralı harflerle Kur'an ayetlerinin iki kapak arasında toplanmış kitap hâline verilen adı bulunuz.

Kur'an'ın anlamının başka bir dile yaklaşık olarak aktarılması	M E A L
Kur'an-ı Kerim'de ayetlerden oluşan 114 bölümden her biri	S U R E
Kur'an-ı Kerim'in 114. ve son suresi	N Â S
İlk vahyin indirildiği Mekke yakınındaki mağara	H İ R A
İlk inen beş ayetin yer aldığı sure	A L A K
Kur'an-ı Kerim'in birinci suresi	F Â T İ H A

Turuncu kutulardaki harfler yukarıdan aşağıya:

MUSHAF